

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

26/11/2012

TUTANAK

Konu : Kentlerin Yaşanabilirliği Endeksi RİP Çalışma Grubu

Yer : 125 nolu Toplantı Salonu

Tarih/Saat : 26/11/2012 14:00-16:30

- Gündem** :
- Resmi İstatistik Programı (RİP) hakkında temel bilgiler,
 - RİP kapsamında “Türkiye’de İllerin Yaşanabilirliği Endeksi” hesaplamasına yönelik çalışma grubu faaliyetlerinin yürütülmesi,
 - “Türkiye’de İllerin Yaşanabilirliği Endeksi” ile ilgili olarak bu zamana kadar TÜİK tarafından yürütülen çalışmalar hakkında bilgilendirme sunumu.

Resmi İstatistik Programı kapsamında, Türkiye’de İllerin Yaşanabilirliği Endeksi hesaplanmasına ilişkin olarak bir çalışma grubu kurulmuştur. Bu çalışma grubunda hem Kurum-İçi hem de Kurum-dışı katılımcılar yer almaktadır. 26/11/2012 tarihinde Ekonomik ve Sosyal Göstergeler Daire Başkan Vekili Sn. Esengül TANRIKULU Başkanlığında, bu zamana kadar TÜİK tarafından konu ile ilgili yapılan çalışmalar hakkında bilgilendirme yapmak, Dış Kurumlardan beklentileri dile getirmek, katılımcıların önerilerini değerlendirerek bundan sonraki dönemde yapılacaklara yön vermek üzere görüşülmüştür. Görüşmede, öncelikle Kayıt Sistemleri Daire Başkanlığı, Resmi İstatistik ve İdari Kayıtlar Grup Sorumlusu Sn. Bülent YILMAZ tarafından sunum yapılmıştır. Bu sunumda Resmi İstatistik Programı hakkında temel bilgiler verilmiş, programlama sürecinden, I. Program Döneminde (2007-2011) başarılanlardan ve II. Program Dönemi (2012-2016)’ndeki konulardan bahsedilmiştir. Ayrıca RİP Çalışma Gruplarının amacına değinilerek “Kentlerin Yaşanabilirliği Endeksi” Çalışma Grubu’nun da bu kapsamda çalışmalar gerçekleştireceği belirtilmiştir.

Daha sonra Sn. Esengül TANRIKULU tarafından refah kavramının çok boyutlu bir kavram olduğu ve öneminden bahsedilerek, refah ölçütlerinin belirlenmesi için dünyada gelişen bir eğilim olduğu belirtilmiştir. TÜİK tarafından çalışılmış; ancak henüz sonuçlandırılmamış çalışmaların temel kaynağının OECD’nin “Daha İyi Yaşam Endeksi” çalışması olduğu belirtilmiş, bu çalışmanın 3 alt başlık, 11 konu başlığı ve 24 gösterge ile gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Şimdiye kadar yapılan çalışmalarda; mevcut veriler üzerinden değerlendirme yapılmıştır. Mevcut durumda idari kayıtlardan il düzeyindeki yaklaşık 150 gösterge listelenmiş ve bu sayı çeşitli analizlerle 54’e düşürülmüştür. Göstergelerin artı ve eksi yönleri ele alınarak hesaplamada neden kullanıldıkları ya da neden kullanılmadıklarının belirlendiği, gerektiğinde dolaylı göstergelerin kullanıldığı belirtilmiştir. Çeşitli yöntemler kullanılarak

denemeler yapıldığı; yöntemlerin sonuç üzerindeki etkisine bakıldığı; yöntem konusunda son kararın henüz verilmediği katılımcılara iletilmiştir.

Çalışma Grubu Toplantısında, bu çalışmalar hakkında Ulusal Hesaplar Daire Başkanlığı Yıllık Hesaplar Grubu'nda görev yapmakta olan TÜİK Uzmanı Seçil ÇALIK tarafından bir bilgilendirme sunumu yapılmıştır.

Çalışma Grubu'nda sübjektif kriterleri göz önünde bulundurarak endeks hesaplanması amaçlanmaktadır. Değişkenlerin alt ayrıntılarını açmak için Dış Kurumların ellerindeki verileri paylaşmaları önemlidir. Dış Kurumların verileri ve kayıt desenleri görülerek, en kullanılabilir olduğu düşünülen göstergelerin neler olduğu belirlenmelidir. Bu noktada katılımcılardan uzmanlık alanlarında destek alınarak alt kırılımlar olabildiğince açılmalı ve veri kaynakları belirlenmelidir. Sonuç olarak en güvenilir ve en tartışmasız endeksin yaratılmasına çalışılmalıdır. Endeksin ağırlıklandırmasının bir anket aracılığıyla kamuoyuna bırakılması, il sıralaması ve gruplamaya izin verilerek yıllık olarak düzenli bir biçimde hesaplanması düşünülmektedir.

Toplantı esnasında Katılımcılar çeşitli görüş ve önerilerde bulunmuşlardır. Bunlar aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nden gelen katılımcılar tarafından, dezavantajlı gruplar için sorular ya da modül eklenmesi, TÜİK tarafından endekse Nüfus Konut Çalışmasından elde edilecek bazı sonuçların ilave edileceği,
- Orman Genel Müdürlüğü'nden gelen katılımcı tarafından, mesire yerleri/eğlence alanları verisini il bazında alan olarak verilebileceği; ancak TÜİK'teki katılımcılar tarafından alan olarak kullanımın dezavantajları olabileceği, bu değerler nüfus ve yüzölçüme oranla kullanıldığında il sıralamalarında yanıltıcı sonuçlar doğurabileceği,
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Kalkınma Bakanlığından gelen katılımcılar tarafından, yeşil alan ile ilgili Belediye planlarından bilgi alınabileceği; ancak güvenilirliğinin belirsizliği,
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan gelen katılımcı tarafından Çevre ve Şehircilik Bakanlığı-Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü'nden katılımcıların bu Çalışma grubu'na katkı sağlayabileceği,
- Emniyet Genel Müdürlüğü'nden gelen katılımcı tarafından, suç ile ilgili istatistikler için kaynak olarak EGM'nin değil Adalet Bakanlığı'nın gösterilebileceği,
- Sıralamanın ilan edilmesi ile ilgili EGM tarafından bazı sıkıntılar doğabileceği,
- Terörle ilgili değişkenlerin EGM'de il düzeyinde mevcut olduğu; ancak yine paylaşılmasının sıkıntılı olabileceği,
- İş kazası ve intihara teşebbüs gibi verilerin EGM'nin 'Takibi gereken olaylar' çalışmalarından elde edilebileceği,
- 2013 yılı Ocak ayından itibaren EGM'de olay istatistiklerine ilişkin veri tabanının tek bir çatı altında toplanabileceği,
- SGK'dan gelen katılımcı tarafından, SGK'nın iş kazası verilerinin sorunlu olarak görüldüğü, kişiler anlaşma yoluna giderek iş kazalarını kayıtlı hale getirmediğinden iş kazası verileri eksik gözüktüğü,
- Kalkınma Bakanlığı'ndan gelen katılımcı tarafından "Liman varlığı" değişkeni kullanılırsa "limana erişim" (km ya da saat bazında) biçimde kullanılması önerilmiş, TÜİK tarafından çalışmada limanlara ve havaalanlarına erişimin tartışıldığı, ancak çalışmanın henüz nihai halinin olmadığı belirtilmiştir.

Bu çerçevede alınan kararlar;

- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı-Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü'ne davet yollanmasına,
- Yeşil alan ile ilgili değişkenlerin Orman Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın birlikte yer aldığı bir platformda tartışılmasına,
- Benzer şekilde diğer bazı alt kategori değişkenlerinin belirlenmesi aşamasında ilişkili kurumlarla bağımsız tartışmaların yürütülmesine,
- Katılımcılara sunum, veri listeleri, "Daha İyi Yaşam Endeksi" Göstergelerine ilişkin açıklama notu gönderilmesine,

karar verilmiştir.

Katılım Listesi

Toplantı Tarihi ve Saati: 26/11/2012, (14:00)

KATILIMCI	KURUMU	ÜNVANI
ESENGÜL TANRIKULU	TÜİK	DAİRE BAŞKAN V.
A. KÜRŞAD DOSDOĞRU	TÜİK	UZMAN
HAKKI TANER KURT	TÜİK	UZMAN
BÜLENT YILMAZ	TÜİK	UZMAN
ASLI AŞIK YAVUZ	TÜİK	UZMAN
SEÇİL ÇALIK	TÜİK	UZMAN
GÜRBÜZ SOYLU	TÜİK	UZMAN
M. CANER MEYDAN	KALKINMA BAKANLIĞI	PLN. UZM. YRD.
M.FATİH TÜZEN	SGK	İSTATİSTİKÇİ
ZİYA KOÇAK	EGM	BÜRO AMİRİ
GÜLDEN YILDIRIM	MEB	UZM. YRD.
DEMET ZAIMOĞLU	ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAK.	ŞEHİR PLANCISI
TUĞÇE ÇEREZCİ	ÖYHGM	UZMAN
AYŞEGÜL BADUR	ÖYHGM	UZMAN
ELİF ALIM	OGM	İSTATİSTİKÇİ
MEHMET ESENKAR	ORMAN VE SU İŞLERİ BAK.	ŞEHİR VE BÖLGE PLANCISI
MEHMET ALİ ERYURT	HÜNEE	ÖĞR. GÖR.DR.
MEHMET ERDOĞAN	ASPB/KADININ STATÜSÜ G.M.	UZMAN
CEMİL GÜCER	SAĞLIK BAKANLIĞI	DANIŞMAN
BİRSEN BİRGE	SAĞLIK BAKANLIĞI	HEMŞİRE